

Joep Lennarts

Colofon

Dit magazine is een uitgave van Productiehuis Brabant
Redactie: Pietjan Dusee, Viktorien van Hulst en Suzanne Huijs
Tekstbijdragen: Eric Alink
Grafische vormgeving: Eric Schreurs en Ruud Buys (BE/O Ontwerpers)
Fotografie: Joep Lennarts
Illustraties: Ies Schute
Druk: Drukkerij Gianotten
Oplage: 2000
Verschijningsdatum: Najaar 2004

Wilt u op de hoogte gehouden worden van de voorstellingen/activiteiten van Productiehuis Brabant en/of een gratis abonnement op het onregelmatig verschijnend tijdschrift Huisvljijt? Stuur u ons dan een e-mail of kaartje met uw adresgegevens.
 Productiehuis Brabant
 Boschdijkstraat 45
 5211 VD 's-Hertogenbosch
 T 073-6125579
 F 073-6121532
 info@productiehuis.nl
 www.productiehuis.nl

bezoekadres:
 Boschdijkstraat 45
 's-Hertogenbosch

Inhoudsopgave

- 3** Och ja ■ **4** De ontgrendelde dierentuin ■
16 Op naar Verkadefabriek ■ **18** Festival CEMENT ■
20 6° ■ **22** Zeebenen ■ **24** En Camino ■ **26** La Juliette ■
28 WVTTK ■ **30** Agenda

Och ja

D

e najaarscollectie. De herfst is wispelturig, ook voor een MKB-productiehuis. Als deze *Huisvljijt* verschijnt hebben de overheden hun plannen voor de nabije toekomst bekend gemaakt. Benieuwd of de Koningin ons weer een hart onder de riem heeft kunnen steken of dat we, min of meer, collectief achter de rododendrons zijn beland. Een matige zomer, een prima festival Boulevard. Feestelijke opening van de nieuwe Verkadefabriek, De Vorst in Tilburg moet (tijdelijk?) haar deuren sluiten omdat in het gevecht om de politieke macht nu eenmaal spaanders vallen. Een heerlijke nazomer, een niet nagekomen mondelinge subsidie-toezegging baart ons kopzorgen. En toch, als blij

mutsen, gaan we gewoon weer aan de slag.

Wie had er verwacht dat we de rechten voor *Hokwerda's kind* van Oek de Jong zouden verwerven; wij niet. Marina Kaptijn, Jelena Kostic, Julia Riera hebben hun voorstellingen af en staan in de startblokken. Kees Roorda en Flip Filz zijn aan het schrijven. Ivo van Megen is aan het repeteren en voor festival CEMENT is de voorverkoop al begonnen. Twan van Bragt komt in Huis om de productie *Fred* van de grond te tillen. De trein loopt, evenals de dagdagelijkse danstrainingen.

Productiehuis Brabant gaat haar werking enigszins herzien. Gelijkblijvende ondersteuning betekent namelijk een forse sanering. En toch, aartsoptimisten die wij zijn, willen wij dát zelfs in ons voordeel beslechten. In het voorjaarsnummer van de *Huisvljijt* komen wij hierop terug.

Dan zijn we lekker gesetteld in de Verkadefabriek en is De Vorst weer open.

Pietjan Dusee,
 Artistiek leider

Première in festival CEMENT

Onder de vlag van Productiehuis Brabant gaat op woensdag 20 oktober 2004 'Hokwerda's kind' in première, de theaterbewerking van de gelijknamige bestseller van Oek de Jong. De première maakt onderdeel uit van het openingsprogramma van Festival CEMENT, dat plaatsvindt in en om het nieuwe kunstencentrum Verkadefabriek te Den Bosch.

Hokwerda's kind

Bloedmooi, gulzig en dwars is ze. Maar Lin Hokwerda is vooral verslingerd aan overleven. Niet overbodig, want haar Friese jeugdherinneringen snijden venijniger dan het riet langs de Ee. Als een kind geeft Lin zich over aan dierlijke liefde. Drie mannen zullen haar pad kruisen. Telkens zal ze struikelen. Toch krabbelt ze overeind en hervat ze het vereffenen van oude rekeningen. Kan liefde overleven in een schaduwboekhouding? En wanneer zijn leugens afbetaald? 'Hokwerda's kind' is een zinnelijk sprookje over kauwtjes die krassen, een bepleisterde rechterhand en kopje-onder gaan in diep water. Bovenal is het de liefdesgeschiedenis van een vrouw die het noodlottige verlangen heeft om gedragen te worden.

Joep Lennarts

Medewerkers

Bewerking en regie: Madeleine Jutten-Matzer • Spel: Wendell Jaspers, Arjan Duine, Fokka Deelen, Steye van Dam • Assistentie bewerking: Cecile Brommer • Vormgeving: Mieke Wolters • Muziek: Gerton Zeilstra • Video: Ruut van der Beele • Licht: Ton de Witte • Techniek: Tom Brooijmans en Ton de Witte • Fotografie: Joep Lennarts • Productieleiding: Barbara Groeneveld en Kim Uittenhout

• Adviezen: Wim Berings • Hokwerda's kind door Oek de Jong is uitgegeven door uitgeverij Augustus, isbn 90-457-0121-9

Schrijver Oek de Jong (1952) studeerde kunstgeschiedenis en debuteerde in 1977 met de verhalenbundel De hemelvaart van Massimo (in 2002 herzien en herdrukt onder de titel De onbeweeglijke). Zijn doorbraak kwam in 1979 met de roman Opwaaiende zomerjurken, waarvoor hij in 1980 de F. Bordewijkprijs kreeg. In de jaren daarna verschenen de roman Cirkel in het gras (1985), een bundeling novellen in De inktvis (1993) en Een man die in de toekomst springt (1997), een verzameling essays en reisverhalen, die bekroond werd met de Busken Huetprijs. Hij was redacteur van het tijdschrift De Revisor en doceerde aan de universiteiten van Leiden en Berlijn. Zijn werk is in verschillende landen vertaald. Hokwerda's kind verscheen in 2002.

Vader Hokwerda *'Een kind vergeet snel, niet?'*

Lin *'Daar zou ik maar niet al te zeker van zijn.'*

Madeleine Jutten-Matzer kiest in haar sobere voorstellingen consequent de zijde van mensen die uit de pas willen lopen met hun lot. Bovendien sluiten al haar personages een droevig pact tussen overlevingsdrift en seksualiteit. Eerder gooide ze bij Productiehuis Brabant hoge ogen met De Nederlandse Oom (2001), De Rolbrug (2002) en Hart (2003).

Wendell Jaspers speelde bij Theatergroep Wederzijds, de Wetten van Kepler en in Hart van Productiehuis Brabant / Madeleine Jutten-Matzer

Arjan Duine speelde bij Het Vervolg, Keesen&Co en De Appel. Recentelijk was hij te zien in de musical De Scheepsjongens van Bontekoe en de televisieseries Baantjer en Rozengeur & Wodka Lime.

Fokka Deelen is verbonden aan het Rotterdamse Powerboat en speelde bij de Wetten van Kepler en Onafhankelijk Toneel. Ook tekende ze voor De Rolbrug en Hart van Productiehuis Brabant / Madeleine Jutten-Matzer.

Steye van Dam speelde bij de Wetten van Kepler, ZT Hollandia / Productiehuis Brabant, Plaza Futuraproducties en Stella Den Haag.

Recensenten over eerder werk van Madeleine Jutten-Matzer.

Over Hart

... met een natuurlijkheid die ons verleidt. En misleidt en bedriegt. Raffinesse puur. [NRC]

Hart is het koesteren waard. Wat een mooie vertelling, wat integer en naturel gebracht [...] Onder de handen van de twee actrices wordt de vertelling, in essentie zwaar en tragisch, een fascinerende speelbal. [Brabants Dagblad]

Over De Rolbrug

... feelgoodtheater op enkele vierkante meters, zonder te zwelgen in nostalgie. [Brabants Dagblad]

De ontgrendelde dierentuin >

Theaterbewerking 'Hokwerda's kind'

Toch maar een glas wijn, ook al had ze zich Spa Blauw voorgenomen. Happig op interviews is theatermaakster **Madeleine Jutten-Matzer** niet; de wereld gaat al aan ijdelheid en bekentenisdrift ten onder. Liever legt ze de roman 'Hokwerda's kind' van Oek de Jong op het hakblok. En zelfs *dan* aarzelt het mes. "Ik heb een zinnelijk sprookje voor ogen, waarin geen schuldigen zijn." **Gesprek met een vrouw die in veel stukken het droevige pact tussen overlevingsdrift en seksualiteit toont.**

Door Eric Alink

'Hokwerda's kind' [2002] is een onheilspellende roman over een jonge vrouw die niet kan ontsnappen aan haar Friese kinderjaren. Lin heet ze. En ze ruikt naar carbonpapier; een kreukelige afdruk van haar vader. Beiden zijn stoer, grillig en destructief. Overleven? Hebben ze geen handboek voor nodig. Pa Hokwerda zal zijn dochter zelf wel harden. Zo vliegt het tengere meisje keer op keer over het manshoge riet van de Ee. Harde klappen op het water, de stilte die volgt. Kopje onder? Ja, maar Lin leert alle vocht overwinnen: bezwete liefdesbedden, tranen, en zes sloten waar je in zou kunnen lopen. Tot de zevende ongeluk brengt.

Met 'Hokwerda's kind' verbrak De Jong in 2002 na zeventien jaar het stilzwijgen. In zijn nieuwe roman springt de bejubelde auteur van 'Opwaaierende zomerjurken' en 'Cirkel in het gras' met een polsstok over zijn oude thema's heen. Geen filosofie en spiritualiteit, maar seksualiteit en geweld domineren 'Hokwerda's kind'. Zo stort de gulzige Lin zich in drie affaires met mannen, op zoek naar liefde die ze nooit zal kunnen herkennen. Het enige dat haar vertrouwd is, is zelfbedrog.

Fataal duwtje

Op een terras met Madeleine Jutten-Matzer, die in haar eerdere voorstellingen 'De Rolbrug', 'De Nederlandse oom' en 'Hart' drie vrouwen en hun onontkoombare ondergang portretteerde. Ook 'Hokwerda's kind' lijkt in de naturalistische traditie van het fin-de-siècle te passen, waarin opvoeding en milieu de romanfiguren het fatale duwtje in de rug geven. Is Lin een bloedverwante van Hedwig de la Fontaine, de fijngevoelige maar licht-hysterische vrouw uit 'Van den koelen meeren des doods' van Frederik van Eeden? Of is ze het achterachternichtje van Eline Vere en Madame Bovary? Madeleine: "Ik durf die parallel niet te trekken. Wel delen ze dezelfde onafwendbaarheid in hun leven. Ze bewijzen dat keuzes maar heel

Beeldend kunstenaar **les Schute** exposeert in binnen- en buitenland. Wij hebben haar gevraagd vijf kunstwerken te maken naar aanleiding van de roman van Oek de Jong. Op dit moment is zij bezig met een visueel dagboek. Bijna dagelijks brengt zij verslag uit. Ze zoekt afbeeldingen die passen bij dat moment. Op deze manier zijn ook deze interpretaties van Hokwerda's kind ontstaan. De zin waardoor les zich sterk heeft laten leiden is "in een paar minuten was ze een hele wereld kwijt geraakt, haar eerste wereld". www.galleries.nl
www.hussteg.nl

Joep Lennarts

betrekkelijk zijn. Er ligt vaak mijlen tussen wat je jezelf voorneemt en wat je doet. Zelf ken ik dat verschijnsel ook; je bedenkt hoe je in een situatie zult handelen, maar dan treden mechanismen in werking die sterker zijn dan je verstand wil. Het is het klassieke dilemma van het hoofd en het hart, waarbij Oek de Jong in 'Hokwerda's kind' vol door de knieën gaat voor de driften die we in ons dragen."

In charge

Vrije wil of lotsbestemming? Ze aarzelt. "Ik ben er nog niet uit wat je levenspad bepaalt.

Ik zou graag willen *geloven* dat je fatale ontwikkelingen kunt stoppen en het recht in eigen hand kunt nemen. Maar ik ken ook het tegendeel. Volgens mij kun je de regie alleen in handen houden als je in de comfortabele omstandigheid leeft dat je een gezonde jeugd en een gezonde liefdesrelatie hebt. Then you're in charge. Maar zelfs dan. Elke mens heeft een dierentuin in zich. Je kunt altijd mensen tegenkomen die de boel ontgrendelen – in goede en slechte zin. In die zin kunnen vriendschappen en liefdes beslissend zijn: je komt altijd sleutelfiguren tegen die je maken of breken. Sowieso heb ik aanvaard dat een deel van mijn lot vastligt: mijn milieu en opvoeding hebben me gevormd. Dat is niet erg; het zijn belangrijke referenties. Ik ken mensen die in volle tevredenheid

'Ik heb een fascinatie voor het schemergebied tussen goed en kwaad'

hun familiegeschiedenis herhalen. Als ik in een ander milieu was opgegroeid, had ik nu met veel plezier een aan bingo verslaafde huisvrouw kunnen zijn."

Verleiding

Even de punten op de i van imago; Jutten-Matzer maakt *geen* theater om therapie te bedrijven. Liever de terrasstoel dan de sofa. Wel is grenzeloze nieuwsgierigheid in alles haar drijfveer. "Ik heb vooral een fascinatie voor het schemergebied tussen goed en kwaad. Ik kijk met grote ogen naar mensen die over een grens heen gaan en ontdekken dat ze niet meer terug kunnen. Dat is menselijk. Duistere verleiding heeft een zuigende kracht. Ook ik zou extreem jaloers of gewelddadig kunnen zijn. Wel intrigeert het me dat het overschrijden van grenzen – al of niet tegen je wil – op iedereen een andere uitwerking heeft.

Ies Schulte

Sommigen overleven concentratiekampen en zijn vervolgens in staat om zich eraan te ontworstelen en constructieve keuzes te maken. Anderen beleven de geringste tegenslag en koesteren dat hun hele leven als alibi om keuzes uit de weg te gaan.”

Schuldig

Haar keuze voor ‘Hokwerda’s kind’ schuilt vooral in de alledaagsheid van de tragiek. “Het is een menselijk boek, zonder opsmuk. Er leven echt miljoenen Lin’s en Hokwerda’s op de wereld. Die kale herkenbaarheid zie je ook in stukken van bijvoorbeeld Maria Goos of Peer Wittenbols. Theater zou mogelijk meer publiek trekken als meer van zulke eigentijdse maar toch bijna Shakesperiaanse

‘Wie ben ik om een vonnis te vellen? Ik heb meer vragen dan antwoorden’

stukken verschijnen: ze gaan over macht, liefde en onvermogen, waarbij de toeschouwer inzicht krijgt in de drijfveren van alle betrokkenen. Ook ‘Hokwerda’s kind’ toont al die perspectieven; je ziet de personages wankelen tussen contrasten. Dat levert compassie op. ‘Hokwerda’s kind’ eindigt fataal, maar ik vind dat niemand van de betrokkenen schuldig is. Wie ben ik om een vonnis te vellen? Ik heb meer vragen dan antwoorden. Dat vind ik ook het ongemakkelijke van interviews. Bovendien: als ik niet meer vragen dan antwoorden had, hield ik op met theatermaken.”

Seksualiteit

De 446 bladzijden van ‘Hokwerda’s Kind’ omhullen de vele functies van seksualiteit. Er zijn halve toespelingen op incest, oedipale trekjes en knipogen naar Elektra. Maar er zijn vooral klamme lakens. Lin kroelt en woelt uit wraakzucht, om te vergeten, maar ook om haar schuldige lichaam te straffen. Madeleine kijkt er niet van op. “Vrouwen ontdekken al

vroeg dat sex en de kunst van het behagen vaak winst opleveren. Bij mannen ligt dat anders. Ze kiezen voor de macht van het zwijgen en het verachten of voor fysiek geweld. De tragiek van Lin is dat ze meesterlijk is in het verleiden. Seksualiteit is haar wapen. Maar het keert zich tegen haar. Bij elke man zegt ze: ‘Nu ben ik van jou’. Dat is afschuwelijk. Ze past zich voortdurend aan de ander aan, maar je *kunt* niet van iemand zijn.”

Foute mannen

Seksualiteit is een overlevingsmechanisme voor Lin. Toch luidt diezelfde lust en erotiek in veel stukken van Madeleine Jutten-Matzer de ondergang van de betrokkenen in. “In mijn eerdere stukken kon je nog denken: ach, het gaat om een Russische vrouw die zich in de armen van een meedogenloze Hollander stort (‘De Nederlandse oom’) of om een Katwijks meisje dat in de Tweede Wereldoorlog haar liefde schenkt aan een Duitse officier (‘Hart’). Dat lijken incidenten. Maar Lin is van alle landen en tijden. Ik heb het zelf vaak gezien dat vrouwen op verkeerde mannen vallen. De psychotherapeute en seksuologe Carolien Roodvoets schreef er het boek ‘Monsterverbond’ over, waarin ze beschrijft hoe sommige vrouwen bijna een *abonnement* op foute mannen hebben. Vaak lijden die vrouwen aan zelfverachting, wat volgens mij de bron van alle ellende is. Roodvoets beweert dat de blauwdruk voor je relationele leven al in de eerste drie jaar van je jeugd wordt gelegd. Dat onderbouwt de bewering dat mannen vaak heimelijk op zoek zijn naar hun moeder, en dochters naar hun vader. Roodvoets haalt zelfs ‘Hokwerda’s kind’ aan. Volgens haar is de vader van Lin een mengeling van sadisme en de grootste liefde die er bestaat. Zie daar maar van los te komen. Wat ik ook interessant vind: het gedrag van Lin raakt aan de paradox van het overleven. Mensen bestempelen hun gedrag vaak als een overlevingsmechanisme. Maar als je scherper kijkt, zijn het juist die overlevingsmechanismen die de kans op een doorbraak of groei ondermijnen.”

Ankers

Volgens Oek de Jong wordt de ondergang van Lin voor een deel veroorzaakt door het verlies

van tradities en rituelen in deze tijd. In een interview met Het Parool hekelt de schrijver het leven in de grote steden, waar het individu de intimiteit van de familie ontbeert en op hol slaat. “Dat klopt”, zegt de theatermaakster resoluut. “Veel mensen hebben geen ankers. De laatste liefde van Lin, de intellectueel Jelmer, kent wel een familielevens. In zijn ouderlijk huis, dat bomvol antiek staat, worden scherven letterlijk en figuurlijk gelijmd. Maar als je zoals Lin de geboortegestroom mist om te mogen mislukken, kun je flink op drift raken. In die zin geloof ik in de betekenis van rituelen en leven met gelijkgestemden. Dat vind ik in theater en ik haal er troost uit. Moet wel, als je niet erg gelovig bent. Ik bedoel: het blijft toch voortdurend zoeken naar de zin van alles? Mijn zoon Job, die zestien is, zei vandaag: ‘Als moeders bevallen, zou er tegelijk een gebruiksaanwijzing uit moeten rollen. Dan weet je tenminste hoe je moet leven.’ Nee, die handleiding lag niet in mijn kraambed. Of dat jammer is? Ach, iedere mens is een individu, maar uniciteit bestaat niet. Als je een kind krijgt of rouwt om een overledene, dan weet je dat mensen dat al miljoenen keren eerder hebben beleefd. Ook dat biedt troost. Platte wijsheid? Maak je geen illusie. Het hele leven draait om niks anders dan alle teksten die op de tegeltjes van je oma’s toilet staan.”

Schijn bedriegt

‘Schijn bedriegt’, is ongetwijfeld een van die tegelspreuken. Het is een wijsheid die Madeleine zelf regelmatig heeft ondervonden. “Ik kom dan toch weer uit bij m’n fascinatie voor goed en kwaad. Als kind dacht ik altijd dat goede mensen er lief uitzagen en slechte niet. Best makkelijk, zo’n tweedeling. Tot je ontdekt dat het niet klopt. Ik herinner me hoe ik als 20-jarige stage liep in Amsterdam. Samen met mijn vriend en een vriendin kwamen we in contact met een schipper. Doodenge man: handen die vijf keer groter waren dan de mijne, littekens in z’n gezicht, valse hond in z’n buurt. Hij nodigde ons uit om aan boord te komen eten. Hartkloppingen had ik. Ik zag in m’n angstfantasie al voor me hoe hij m’n vriend zou opsluiten en ons ruw op een tafeltje zou nemen. Maar aan

boord van z’n schip bleek alles liefdevol ingericht, met gepoetst koper en blinkend hout. Met een zware stem vroeg hij: ‘Mag ik jullie iets voorlezen?’. Drie uur lang heeft hij uit Jan den Hartog zitten voorlezen. Het is één van de veiligste momenten die ik in m’n leven heb meegemaakt.”

Lucifers

Haar theaterstukken zijn kaal en sober. Maar opnieuw: schijn bedriegt. Vrijwel altijd zijn haar personages vrouwen die verontrusten. Zonder uitzondering lijken ze op zoek in een nachtelijk pakhuis vol kruut. Hun enige bezit: een doosje lucifers om het donker te verjagen. “Ik geloof wel in wat Artaud over de functie van theater heeft gezegd. Het moet verontrusten als een *pestepidemie*. Ik wil de kijker confronteren met zijn eigen moordlust, jaloezie of geilheid. Mensen laten elkaar maar zo’n 20% zien van wie ze zijn – vooral het correcte. De andere 80% krijgt je niet of nauwelijks te zien. Da’s maar goed ook, want anders zou de wereld een nog grotere janboel worden. Maar in een theaterstoel mag je het voelen. Toneel waar ik een hekel aan heb? Is er niet zoveel. Alhoewel: het moet niet te pretentief en hoogdravend zijn.” Ze kijkt voor zich uit. Dan: “Ik hou van eerlijk toneel dat van vlees en bloed is. Theater gaat mank als het niet over mij gaat.” Met een schaterlach die verder en verder rolt. Tot voorbij de Ee.

Verkadefabriek geopend

Productiehuis Brabant is verhuisd. Op 28 september werd de Verkadefabriek, het nieuwe kunstencentrum in 's-Hertogenbosch, geopend door staatssecretaris Medy Van der Laan. Een hoogstandje van architect Hubert-Jan Henket dat niet alleen plaats biedt aan de Verkadefabriek met zijn theater / film / café / eethuis, maar waar Picos (Amateurtheaterschool), Wetten van Kepler en ook het productiehuis hun stek betrokken hebben. Toen Productiehuis Brabant acht jaar geleden ontstond was het de gemeente 's-Hertogenbosch die graag gastheer wilde zijn. Immers, er zat een nieuw kunstencentrum aan te komen. Nu staat het er, in volle glorie. Het productiehuis verliest haar honk aan de Josephstraat (daar treft u nu o.a. De Uitlok en LaMelis), maar wat een kasteeltje waar wij in de tuin mogen wieden is er voor in de plaats gekomen.

Een nieuw huis

Vanaf heden
bezoek- en postadres
Productiehuis Brabant
Boschdijkstraat 45
5211 VD 's-Hertogenbosch
T 073-6125579
F 073-6121532
info@productiehuis.nl
www.productiehuis.nl

om te beginnen:

www.festivalcement.nl ■ TSJIPKE DEUZEMAN iets met clowns ■ NOVEMBER MUSIC sonix box ■ MADELEINE JUTTEN-MATZER hokwerda's kind ■ THE GLASSHOUSE 6° ■ HET WOELIGE BAREN de eenvoudigen ■ KONING CARLOS via maria ■ MADELEEN BLOEMENDAAL paradise calls ■ KUNST-ACADEMIE films ■ JEROEN DE MAN verkades macbeth 1904-2004 ■ LEONARD & JEROEN nabestaandenbueno ■ BERGISCHE GITARENKOMBINAT (DE TOONZAAL) die kunst der fuge ■ UNITED C believer ■ MARINA KAPTIJN zeebenen ■ DRIEONS kafka on ice ■ JACQUELINE HAMELINK (NOVEMBER MUSIC) kwetsbaar ■ WETTEN VAN KEPLER ç'est ça? oui, c'est ca! ■ WALKING TALKING mobiel ■ LALA#2 / VICTORIA caroline & rosie ■ JELENA KOSTIC & JULIA RIERA en camino ■ COMPAGNIE KOORTS silent games ■ ATELIER D / ANNECHIEEN KOERSELMAN blauwbaard ■ T.R.A.S.H. janusz ist zweiseitig am kopf ■ JOCHEN STECHMANN hardbodies & shake, rattle & roll ■ VLOEISTOF iets met toekomst ■ WALKING TALKING de brunch ■ BERT LUPPES opening ■ SONJA AUGART & NOELE VAN KELST ein versuch dem publikum etwas zu zeigen ■ JOHANNES SPEELT barabar / meneerdezotekint ■ VERKADEFABRIEK FILM IN BRABANT documentaireprogramma ■ JOZEF VAN DER HEIJDEN (ARTIS) strofontein ■ PALINCKX & FREELINCKX palinckx & freelinckx ■ LIEKE BENDERS perfecto mundo ■ LAMELIS lamelis goes plasticatie ■ VERKADEFABRIEK FILM IN BRABANT animatiefims ■ WALKING TALKING met Brabants Dagblad ■ W2 zita swoon ■ VERKADEFABRIEK FILM IN BRABANT shorts ■ PANAMA PICTURES / PIA MEUTHEN il est mort ■ www.festivalcement.nl

Het eerste lustrum: Festival CEMENT beleeft haar vijfde editie. Samenwerkend, inmiddels, met Het Huis van Bourgondië en Stichting CEMENT gaan we de vijfde editie in.

Na Tilburg, Eindhoven, Breda, Maastricht en 's-Hertogenbosch aan d Maastricht, in 2006 gaa

Nu volgt, als het aan onze marketing-afdeling ligt, een uiterst wervende tekst om u te verleiden het festival te bezoeken en ook meervoudige kaart aankoop te plegen. Daartoe heeft de

KOM!

U volgt natuurlijk Festival CEMENT, maar in het bijzonder: www.productiehuis.nl ■ MADELEINE JUTTEN-MATZER hokwerda's kind ■ THE GLASSHOUSE 6° ■ MARINA KAPTIJN zeebenen ■ JELENA KOSTIC & JULIA RIERA en camino ■ www.productiehuis.nl

's-Hertogenbosch 20 t/m 24 oktober 2004 ■ Maastricht 16 t/m 20 maart 2005

Een theatrale reis langs verhalen van Bosschenaren

Ik ben geboren op tweeëntwintig en opgegroeid op zesendertig.

Dan weet je het wel. Ik heb me maar honderd meter verplaatst. In al die jaren. Ben nu vijfenzeventig. Dus in vijfenzeventig jaar maar honderd meter opgeschoten.

Maar er is in tussentijd wat gebeurd, hè? Sjongejonge. Oorlog, trouwen, kinderen krijgen. Werken op de zuivelfabriek. Dat was een tijd ... Laboratorium, ijsco's draaien, boter inpakken, secretaresse. Ik had geen andere aspiraties. Ik sta positief in het leven. Gewoon; wat op me af komt, komt op me af. Die fabriek is nu over. Jammer wel maar ja. Straks komt de melk uit Italië. Of Polen. Ben benieuwd of dat zal smaken.

6° is een theatrale installatie of een sociale sculptuur zo men wil, die het theatercollectief The Glasshouse samen met bewoners van Den Bosch presenteert. Tijdens 6° reist het publiek langs talloze Bosschenaren. We horen de stemmen van de pater, de vleesmedewerkster, de directeur, de huisvrouw; allemaal stemmen die er naar verlangen gehoord te worden.

In het intieme verhalencarousel beslist het publiek zelf de route, van wie te onthouden en wie te verlaten. Cineast en vormgever Stefano Odoardi ontwierp voor Den Bosch speciaal een decor van rotsblokken afkomstig uit een Italiaanse bergwand.

6° speelde eerder met succes tijdens het Oerol-festival 2004 met bewoners van het eiland Terschelling. In Augustus 2005 is de voorstelling te zien tijdens het Edinburgh Festival, dan in samenwerking met Schotse eilandbewoners.

De pers schreef over 6° o.a. :

'Een fascinerend beeld van een eilandgemeenschap die in hoog tempo verandert.' Telegraaf

'Toeschouwers lopen rond, verzamelen verhalen tot een tot een oorverdovend geronk iedereen doet bevriezen'. De Volkskrant

'In dit intieme theater klinken opeens schuifelende voeten op de maten van een wals, net zoals er gedanst werd tijdens de ondergang van de Titanic'. NRC

- Regie: Kees Roorda
- Tekst: Flip Filz, Kees Roorda
- Video en sound: Stefano Odoardi
- Vormgeving: Elena Beelaerts
- Productie: Janneke den Engelsen

vandenEnde
FOUNDATION

De boer Het boerenbedrijf als zodanig kent geen emotie. Alles verandert zo vlug. Ik kon wel eens de laatste boer wezen. En dan is het mooi voorbij. Dan nemen de grote bazen het maar over. Ik heb genoeg geploeterd. Ik wil niet meer. Beulen en zeulen. Dan ga ik ook 's nachts lekker laat op bed en alle televisieprogramma's bekijken.

The Glasshouse

Zeeschildpadden, krokodillen en veel zeevogels huilen heel zoute tranen. Dit heeft overigens niets met emoties te maken. Hun tranen zijn het overvloedige zout dat ze door speciale traanklieren uitscheiden om het opgedronken zoute zeewater te ontzilten. De uitdrukking *krokodillentranen huilen* betekent dan ook onecht verdriet tonen. Een huilende krokodil is niet droevig, hij heeft alleen dorst.

Marcel Peters

Zeebenen

Zeebenen gaat over achterblijven als iemand weggaat. Blijven wachten en blijven hopen, zolang als je kan. Hopen dat hij terugkomt. En vasthouden aan de herinnering, tot je eigenlijk niet meer weet hoe hij eruit ziet, degene op wie je wacht.

Op zomaar een dag in 2003 stapte Marina Kaptijn het productiehuis binnen voor een gesprek. Ze had een vraag, maar welke? Ze vroeg om ruimte, in zijn letterlijke betekenis, om die vraag te formuleren, te ontwikkelen. Hoewel eigenlijk danseres wilde ze vertrekken vanuit een tekst. Waarschijnlijk voor kinderen, maar dat al snel toch weer niet. Zo werkte zij op eigen (Zee)benen een maandje in de bovenstudio aan de Josephstraat. Ze toonde wat doorlopen. Speelde proef in het toenmalige Theater Bis en we besloten samen er voor een drietal weken eens een regisseur voor te zetten. Ivo van Megen werkte samen met Marina een drietal weken aan wat uiteindelijk *Zeebenen* werd. De voorstelling is in combinatie met nieuw werk van danser / choreograaf Jochen Stechmann tijdens Festival CEMENT meermalen te zien. Op vrijdag 22 oktober is er de feestelijke premiere.

concept, spel, beweging:
Marina Kaptijn • tekst:
Claudia Jong • regie: Ivo van
Megen

Marina Kaptijn volgde dans- en theateropleidingen. Ze werkte tien jaar als danseres en actrice bij Jan Fabre. Daarna was ze actief bij verschillende makers en gezelschappen als De Nederlandse Opera. De laatste jaren richt ze zich meer op de maak-kant. Ze werkte met Kees Roorda in 2002 aan de productie *Finstertimmen* en zet met haar solo *Zeebenen* een nieuwe stap als choreograaf/maker.

... waving at people whose faces they don't know and probably never will
and who will almost certainly forget their action as it's happening

choreografie en dans: Jelena Kostic en Julia Riera • muziek: Jeroen Strijbos en Rob van Rijswijk • video: Hans Timmermans • kostuums: Naomi Bomberg • licht: Luc van Heijst

Julia Riera (Duitsland/Spanje) studeerde aan Moving Arts, Keulen en aan de Fontys Dansacademie in Tilburg. Tijdens haar studie werkte ze met Uri Ivgi, Marie de Corte, Ton Simons, Jan Zobel en Piet Rogie en begon zij met het maken van eigen choreografiën. Haar voorstelling Sonntag, halb fünf, werd gemaakt bij De Vorst in Tilburg en was later te zien tijdens Festival CEMENT Breda. Julia danste bij Thomas Devens in Brussel en maakte daar haar solo Soms. In 2003 werkte ze met studenten van de Fontys Dansacademie aan een voorstelling en met Camilla Jansen in Kopenhagen.

Jelena Kostic (Servië) studeerde aan de Fontys Hogeschool voor de Kunsten in Tilburg en de Hogeschool voor de Kunsten in Amsterdam. Tijdens en na haar studie werkte ze onder meer met Wayne McGregor (Rondom Dance Company), Conny Jansen, Kristel van Issum (T.R.A.S.H. – performance/theater), Uri Ivgi en Ton Simons. Daarnaast maakte ze eigen performances en choreografiën: Let me whisper... 2001- Dansfestival Eindhoven, We are a alive, this is our life – ELIA Conference (Project Art Centre- Dublin 2002) en Danswerkplaats Amsterdam.

En Camino

Bart Blevanus

Julia Riera en Jelena Kostic

Ze kennen elkaar van hun studie aan de Fontys Dansacademie in Tilburg. Afkomstig uit verschillende landen en culturele achtergronden delen zij een gezamenlijke visie op kunst in het algemeen en dans in het bijzonder. Een eerste versie van En Camino werd gemaakt voor werkplaats l'Avventura in Tilburg en was daarna te zien in Keulen en Amsterdam. Wegens succes is En Camino uitgewerkt tot een voorstelling van circa 45 minuten. Na de officiële première tijdens CEMENT tonen Jelena en Julia de voorstelling binnenkort ook nog in Keulen en Utrecht.

In En Camino is – naast de dans – een belangrijke rol weggelegd voor projecties. Live-action en opgenomen beelden van onder meer de danseressen worden over de volle breedte van de achterwand getoond.

Ivo van Megen maakt locatievoorstelling

La Juliette

Er rolt geen traan meer uit mijn ogen. Integendeel, ik zie mijn oude verdriet achter een spiegel waar mijn hart nog wel geraakt kan worden, maar niet diep gewond. Toch is het goed dat mijn rouw na zoveel ellende zegeviert in vol ornaat

uit *Lijkbezorging*, Jean Genet

Een oudere vrouw kijkt terug op de dag van de begrafenis van haar dochttertje. Bovenstaande tekst vormt de motor van haar verhaal. Flashbacks geven zicht op de pijnlijke gebeurtenissen rond de verwekking, geboorte en sterven van het kind. We zien stuurloze mensen, levend zonder innerlijk kompas, ze worstelen met gevoelens van pijn en onzekerheid. De oude handen van het dienstmeisje, die met routineus gemak kilo's vlees tot balletjes voor de soep draaien. De jonge handen van het rouwende dienstmeisje, die eindeloos in kleurige handschoentjes worden gestoken. De minnaar met zijn Franse accent, die zich gedurende voorstelling ontpopt als fietsen-plakker bij uitstek.

Artis, centrum voor beeldende kunst, is de mogelijke locatie voor *La Juliette*. Een hoge zaal (1912), het plafond gedragen door tientallen gietijzeren pilaren, met een overdosis aan licht waardoor de ruimte haast lijkt te zweven. "Ivo van Megen houdt van taal. En van majestueuze teksten." In *La Juliette* werkt hij naar de tekst als verheving en verdichting in een sterk beeldende context.

Helaas hebben wij moeten besluiten deze voorstelling uit te stellen. Aangezien artistiek alle vertrouwen aanwezig is kunnen wij garanderen dat het geen afstel wordt. Wij houden u op de hoogte. www.productiehuis.nl

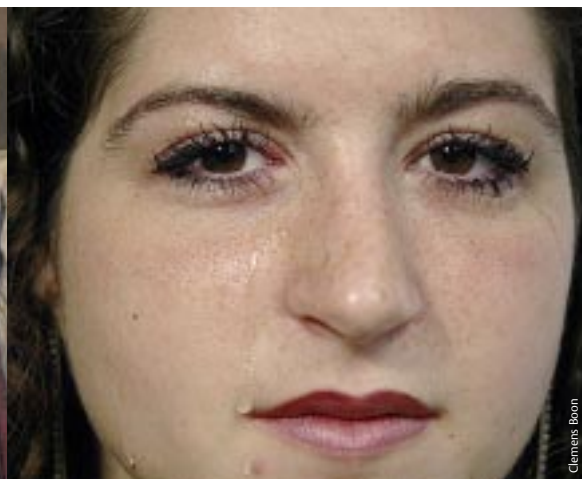
Regie Ivo van Megen • Spel Marlies Hamelynck, Sofie van der Vleuten, Nicolas van de Vijver • Dramaturgie Remco Romers • Decor/kostuums Judith Abels • Geluid/compositie Jules Kerssemakers

Ivo van Megen (1962) studeerde in 1987 af aan de Toneel-academie Maastricht. Hij maakte vervolgens verschillende regies in het voornamelijk Belgische jongeren-amateur-theater met eigenzinnige interpretaties van toneelklassiekers. Hiervoor ontving hij twee internationale prijzen. Sinds 2001 werkt hij als assistent-regisseur voor producties van Johan Simons (*Tragbar en Sentimenti*) en maakte hij als vast gastregisseur voor ZT Hollandia *Hoogtezon* (2004), *Wondkoorts* (2002) naar *Een seizoen in de hel* van Rimbaud en *Klootloper* (2003). Hij werkt regelmatig als docent aan de Toneelschool van Maastricht.

Al die tijd hebben wij niet stilgezeten

Anke Boerstra

Clemens Boon

Joep Lennarts

Joep Lennarts

En ondertussen Wilde Vaart

Op de Tjerk Hiddes, een coaster, speelde tijdens een vaartocht het verhaal van schippers Trude en Gerdien. Het is een oude coaster, doorgeroest en grote schepen nemen de handel over. Nu maar wachten tot iemand het schip wil overnemen. In Breda en Eindhoven werd deze productie van Anke Boerstra, naar een tekst van Rob de Graaf, in series gespeeld. Met Mattijn Hartemink, Manon Nieuweboer en Dianne Krijnen. Iets voor een her-neming zou je zeggen.

En ondertussen Waterlanders

Voorzichtig proefgedraaid tijdens festival Boulevard in Den Bosch, waar het

best wel een hitje was, speelt de productie de komende periode vooral in Flevoland. Suburbia, immers, is het eerste daar gevestigde professionele theatergezelschap (sorry Martin Mens). Productiehuis Brabant ondersteunt dit nieuwe gezelschap in haar opstart. Groeipijnen in een groei-stad. Jeugd vrienden in een garagebox. Glamour in de polder. Een lichtverteerbare maar tegelijkertijd op plaats en ellende raakte-tekst van Marcel Roelfsema. Met Valentijn van Dijk, Kris van Oudenhove, Stéphanie Assher, Steye van Dam, Arent-Jan Linde, Barbara van Middelkoop, Dion Vincken in diverse hoedanigheden. www.theater-groepsurbia.nl.

En ondertussen Pass the butler

Eerst op een kleine toernee en daarna neerdalend op locatie op Oerol en festival Boulevard was *Pass the butler* ons zomerpretje. Comedy. Met deuren. Persoonsverwisselingen. Met Natasja d'Armagnac, Eric Idle, Marcel Roelfsema, Rogier Schippers, Bernadette Notten, Arnaud Jacobs, Marije Idema, Marieke van Leeuwen, Eric Japenga, Tom Brooijmans, Rob van Gestel, Dennis Költgen, Mieke Klomp, Eva van Welzenis, in willekeurige volgorde.

En ondertussen Pergola=Pistolet

Zo, en dan gaan ze nu op eigen benen verder. LaMelis was gedurende

drie jaar *artist in residence* bij Productiehuis Brabant. We blijven vrienden. Sterker nog: in plaats van de kinderen zijn de ouders het huis uit gegaan. LaMelis is te vinden op onze oude postbus 1907, 5200 BX 's Hertogenbosch, maar ook op ons oude bezoek-adres (Sint Josephstraat 18). En u komt ons daar ook voortdurend tegen: op de koffie. Helma Melis, Rikke Baewert, Caroline Lieffers, Jaakko Toivonen, Benedicte Coenegracht, Peter van Lonkhuijsen, Joost van Dijk, Tom Brooijmans, Simon Haen, Karin Oudenhuijsen. www.lamelis.nl

w.v.t.t.k.

Wat verder ter tafel komt

BELANGWEKKEND NIEUWSFEIT

EIND OKTOBER BEGINT TWAN VAN BRAGT, EINDEXAMENJAAR ACADEMIE EINDHOVEN, MET EEN COMBINATIE VAN AC TEURS EN MUZIKANTEN IN PRODUCTIE HUIS BRABANT TE REPETEREN AAN DE VOORSTELLING **FRED** MET HET GELIJKNAMIGE STUK VAN CARVER ALS VERTREKPUNT. 20 EN 21 DECEMBER VOLGEN DE PRESENTATIES – OOK IN DE VERKADEFABRIEK!!

Illustratie Makkie: Su

AGENDA PRODUCTIEHUISUITEN (T)HUISENCEMENT

di 19 okt	Hokwerda's kind try out	Madeleine Jutten-Matzer	20:30	's-Hertogenbosch	Verkadefabriek	073 681 81 60
di 19 okt	6°	The Glasshouse	22:15	's-Hertogenbosch	Skateland	073 681 81 60
wo 20 okt	Zeebenen	Marina Kaptijn	17:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
wo 20 okt	6°	The Glasshouse	17:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
wo 20 okt	En Camino	Jelena Kostic / Julia Riera	19:40	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
wo 20 okt	6°	The Glasshouse	19:40	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
wo 20 okt	Hokwerda's kind premiere	Madeleine Jutten-Matzer	21:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
wo 20 okt	Zeebenen	Marina Kaptijn	22:45	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
do 21 okt	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	14:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
do 21 okt	Zeebenen	Marina Kaptijn	14:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
do 21 okt	6°	The Glasshouse	17:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
do 21 okt	En Camino	Jelena Kostic / Julia Riera	19:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
do 21 okt	6°	The Glasshouse	19:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
do 21 okt	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:40	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
do 21 okt	Zeebenen	Marina Kaptijn	22:15	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
vr 22 okt	En Camino	Jelena Kostic / Julia Riera	11:15	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
vr 22 okt	6°	The Glasshouse	14:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
vr 22 okt	Zeebenen	Marina Kaptijn	17:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
vr 22 okt	6°	The Glasshouse	19:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
vr 22 okt	En Camino	Jelena Kostic / Julia Riera	19:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
vr 22 okt	Waterlanders	Suburbia	20:30	Amsterdam	Ostadetheater	020 679 50 96
vr 22 okt	Zeebenen	Marina Kaptijn	22:15	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
vr 22 okt	6°	The Glasshouse	22:15	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
za 23 okt	6°	The Glasshouse	17:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
za 23 okt	En Camino	Jelena Kostic / Julia Riera	19:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
za 23 okt	6°	The Glasshouse	19:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
za 23 okt	Waterlanders	Suburbia	20:30	Amsterdam	Ostadetheater	020 679 50 96
za 23 okt	6°	The Glasshouse	22:15	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
zo 24 okt	6°	The Glasshouse	17:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60
zo 24 okt	6°	The Glasshouse	19:00	's-Hertogenbosch	CEMENT	073 681 81 60

ma 25 okt	Waterlanders	Suburbia	13:30	Lelystad	Underground	besloten
ma 25 okt	Waterlanders	Suburbia	20:30	Lelystad	Underground	0320 285 528
di 26 okt	Waterlanders	Suburbia	13:30	Lelystad	Underground	besloten
di 26 okt	Waterlanders	Suburbia	20:30	Lelystad	Underground	0320 285 528
wo 27 okt	Waterlanders	Suburbia	13:30	Lelystad	Underground	besloten
wo 27 okt	Waterlanders	Suburbia	20:30	Lelystad	Underground	0320 285 528
do 28 okt	Waterlanders	Suburbia	13:30	Lelystad	Underground	besloten
do 28 okt	Waterlanders	Suburbia	20:30	Lelystad	Underground	0320 285 528
di 2 nov	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:30	Naaldwijk	De Naald	0174 636 900
wo 3 nov	SPECIE	Diversen	20:30	Eindhoven	Plaza Futura	040 294 68 48
vr 5 nov	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:30	Zaandam	Zaantheater	075 6 555 333
vr 5 nov	En Camino	Jelena Kostic / Julia Riera	20:30	Keulen (D)	Tanz Hautnah	0049 221 9911080
za 6 nov	En Camino	Jelena Kostic / Julia Riera	20:30	Keulen (D)	Tanz Hautnah	0049 221 9911080
zo 7 nov	En Camino	Jelena Kostic / Julia Riera	20:30	Keulen (D)	Tanz Hautnah	0049 221 9911080
di 9 nov	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:30	Groningen	Kruithuis	050 368 03 68
wo 10 nov	En Camino	Jelena Kostic / Julia Riera		Utrecht	Kikker	030 231 96 66
do 11 nov	En Camino	Jelena Kostic / Julia Riera		Utrecht	Kikker	030 231 96 66
vr 12 nov	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:30	Eindhoven	Plaza Futura	040 294 68 48
za 20 nov	SPECIE	Diversen	20:30	Breda	Chassé	076 530 31 32
za 27 nov	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:30	Breda	Chassé	076 530 31 32
do 2 dec	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:30	Goes	't Beest	0113 22 81 42
do 9 dec	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:30	Utrecht	Blauwe Zaal	030 230 20 23
vr 10 dec	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:30	Den Haag	Theater a/h Spui	070 346 52 72
ma 13 dec	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:15	Waalwijk	De Leest	0416 3311751
ma 20 dec	Fred	Twan van Bragt	21:00	's-Hertogenbosch	Verkadefabriek	073 681 81 60
di 21 dec	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:00	Roosendaal	De Kring	0165 555 555
di 21 dec	Fred	Twan van Bragt	21:00	's-Hertogenbosch	Verkadefabriek	073 681 81 60
do 23 dec	Hokwerda's kind	Madeleine Jutten-Matzer	20:30	Nijmegen	LUX	0900 5894636

Wijzigingen voorbehouden

Productiehuis Brabant is theater en dans en is werken op het grensvlak van disciplines • Productiehuis Brabant speelt en werkt UIT en (t)HUIS vanuit een wens tot tonen en een drang tot maken. UIT zijn presentaties in Brabant of in de provincie daarbuiten. Reisvoorstellingen, locatieprojecten, overstijgende projecten of (samen met Het Huis van Bourgondië, Maastricht) Festival CEMENT.

Productiehuis Brabant heeft vanaf heden kost en inwoning bij de Verkadefabriek waar ze werkt en toont. Waar ruimte is voor debat en ontmoeting met jonge makers tot zeker een jaar of zestig.

Artistieke leiding: Pietjan Dusee • **Zakelijke leiding:** Eric Japenga • **Publiciteit:** Viktorien van Hulst • **Productie:** Barbara Groeneveld • **Secretariaat en boekhouding:** Suzanne Huijs • **Beheer:** Patrick Sital • **Stagiaire:** Suzanne Weijers

Huisvlijt

5/04

Een met zekere onregelmatigheid verschijnend magazine van
Productiehuis Brabant • najaar 2004

PRO
DUCTI
EHUI
SBR
ABANT

Najaarscollectie 2004
Hokwerda's kind

6° ▪ Zeebenen ▪ En Camino ▪ La Juliette